

NEWSLETTER AEQUITAS Nr 28

29 listopada 2025 r.

BRAK ŚRODKÓW NA WYNAGRODZENIA DLA PRACOWNIKÓW SĄDÓW

Sfera budżetowa – w tym pracownicy sądów - otrzyma w 2026 r. jedynie gwarantowane 3% podwyżki. Związki zawodowe oraz przedstawiciele pracowników sądów oczekiwali podwyżek na poziomie 5%, co miało częściowo zrekompensować dotychczasowe zaniedbania płacowe. W lutym 2025 r. Ministerstwo Sprawiedliwości ogłosiło wprowadzenie kompleksowego programu podwyżek wynagrodzeń dla pracowników sądów powszechnych niebędących sędziami i referendarzami, podkreślając, że celem programu jest oderwanie najniższych stawek od płacy minimalnej i zapewnienie, by nikt w sądach nie zarabiał poniżej 5000 zł brutto. 17 lutego 2025 r. Ministerstwo Sprawiedliwości podpisało w tej sprawie porozumienie z przedstawicielami związków zawodowych pracowników wymiaru sprawiedliwości.

Pomimo licznych apeli podkreślających potrzebę zwiększenia wynagrodzeń dla pracowników sądów, komisja sejmowa skorygowała wysokość podwyżek do 3%, co stanowi krok wstecz wobec wcześniejszych deklaracji.

Media określają sytuację jako „dramat w sądach”, podkreślając dysproporcję między niskimi podwyżkami dla pracowników a wysokimi transferami finansowymi w innych sektorach. Brak środków na wynagrodzenia dla pracowników sądów stanowi poważny problem, który bezpośrednio wpływa na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Problem ten ma również wymiar systemowy – podważa zaufanie do państwa i jego instytucji, narusza konstytucyjną zasadę prawa do sądu oraz stwarza ryzyko chaosu organizacyjnego. W dłuższej perspektywie brak stabilnego finansowania dla pracowników sądów może doprowadzić do poważnego kryzysu w wymiarze sprawiedliwości, którego skutki odczują zarówno pracownicy, jak i całe społeczeństwo.

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/9741382,podwyzki-dla-pracownikow-sadow-nikt-nie-bedzie-zarabial-mniej-niz-5.html>

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/podwyzki-wynagrodzen-w-sadach-powszechnych>

<https://www.franknews.pl/dramat-w-sadach-pracownicy-dostana-3-podwyzki-a-banki-pol-miliarda-od-skarbu-panstwa-kto-tu-sprzata-frankowy-balagan/>

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY: RÓŻNY WIEK EMERYTALNY SĘDZIÓW SN NIEZGODNY Z KONSTYTUCJĄ

Trybunał Konstytucyjny, wyrokiem z dnia 26 listopada 2025 r. wydanym w sprawie o sygn. akt K 5/25, uznał za **niezgodne z Konstytucją przepisy, zgodnie z którymi sędziowie Sądu Najwyższego powołani po styczniu 2019 r. przechodzą w stan spoczynku z chwilą ukończenia 65. roku życia – wcześniej niż sędziowie powołani przed 2019 r.**

Kwestionowane regulacje zostały wprowadzone nowelizacją ustawy o Sądzie Najwyższym z listopada 2018 r. Przewidywały one, że sędzia powołany po wejściu w życie nowych przepisów kończy służbę w wieku 65 lat. Natomiast sędziowie powołani przed nowelizacją przechodzą w stan spoczynku dopiero po ukończeniu 70 lat, z możliwością przedłużenia orzekania – maksymalnie do 72. roku życia – pod warunkiem złożenia stosownego oświadczenia i zaświadczenia lekarskiego o zdolności do pełnienia obowiązków.

I Prezes Sądu Najwyższego, Małgorzata Manowska, skierowała w tej sprawie pytanie prawne do Trybunału w sierpniu br., a we wrześniu zmodyfikowała wniosek, domagając się stwierdzenia niekonstytucyjności wskazanych przepisów.

[https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/wyroki/art/obowiazek-przejscia-w-
stan-spoczynku-sedziego-sadu-najwyzszego-po-osiagnieciu-okreslonego-wieku-3](https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/wyroki/art/obowiazek-przejscia-w-
stan-spoczynku-sedziego-sadu-najwyzszego-po-osiagnieciu-okreslonego-wieku-3)

QUO VADIS, WYMIARZE SPRAWIEDLIWOŚCI ? SŁÓW KILKA O DYSKRYMINACJI SĘDZIÓW POWOŁANYCH PO 2017 R. W ARTYKULE SĘDZI MONIKI SMUSZ-KULESZY

Sędzia Monika Smusz-Kulesza, członek zarządu naszego stowarzyszenia Aequitas, w artykule „**Quo vadis, wymiarze sprawiedliwości? Słów kilka o dyskryminacji sędziów**” („Gazeta Prawna”, 24.11.2025) przedstawia faktyczną sytuację sędziów powołanych po 2017 r. i doświadczaną przez nich codziennie dyskryminację. Jak wskazuje autorka artykułu – a z czym nie można się nie zgodzić - pomimo obowiązywania konstytucyjnych zasad równości i zakazu dyskryminacji, międzynarodowych traktatów ustanawiających prawa człowieka, regulacji prawnych Unii Europejskiej oraz wielu ustaw, w tym kodeksu pracy, **dyskryminacja sędziów powołanych po 2017 r. jest faktem, a sądy które miały stać na straży prawa, stały się miejscem jego regularnego i jawnego łamania**. Poza prawami pracowniczymi sędziów, każdego dnia łamie się także prawa człowieka.

Gorąco zachęcamy do lektury tego zmuszającego do refleksji, ale niestety mało optymistycznego tekstu.

[https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/10589950,quo-vadis-wymiarze-
sprawiedliwosci-slow-kilka-o-dyskryminacji-sedzio.html](https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/10589950,quo-vadis-wymiarze-
sprawiedliwosci-slow-kilka-o-dyskryminacji-sedzio.html)

DLACZEGO KRS NIE JEST NIELEGALNA. VADEMECUM W PUNKTACH DLA OPORNYCH

Teza o istnieniu tzw. „neoKRS”, czyli rzekomo nielegalnej wersji Krajowej Rady Sądownictwa, w istotny sposób zatrzała debatę publiczną. Tymczasem fakty pozostają nieubłagane wobec zwolenników kontrowersyjnych interpretacji prawa. **Konstytucja w art. 187 jednoznacznie stanowi, że sposób wyboru członków KRS określa ustawa, a więc nie ma obowiązku, by sędziowie wybierali sędziów, co potwierdzają także stenogramy prac komisji kodyfikacyjnej z 1995 roku.**

Artykuł Sędzi Kamili Borszowskiej-Moszowskiej przedstawia argumentację w sposób uporządkowany i przejrzysty, w formie punktów, co nadaje mu walor szczególnej klarowności. Zachęcamy do jego lektury, uznając, że publikacja ta może przyczynić się do przywrócenia rzeczowego charakteru debaty publicznej.

<https://wnet.fm/2025/11/26/dlaczego-krs-nie-jest-nielegalna-vademecum-w-punktach-dla-opornych/>

W PORANKU WNET ROZMOWA REDAKTORA KRZYSZTOFA SKOWROŃSKIEGO Z SĘDZIĄ KINGĄ GRZEGORCZYK

Zachęcamy do wysłuchania w **Poranku Wnet** bardzo ciekawej rozmowy redaktora **Krzysztofa Skowrońskiego z sędzią Kingą Grzegorczyk**, członkiem zarządu naszego stowarzyszenia **Aequitas**, która odbyła się w dniu 25 listopada 2025 r.

Rozmowa dotyczyła przede wszystkim **aktualnej sytuacji wymiaru sprawiedliwości, kryzysów kadrowych i proponowanych zmian**, które na pewno nie spowodują żadnej poprawy sytuacji w polskich sądach, nie zrealizują konstytucyjnych gwarancji dostępu obywateli do sprawnego wymiaru sprawiedliwości i doprowadzą do pogorszenia się sytuacji gospodarczej.

Jak zauważyła sędzia Kinga Grzegorczyk, zaledwie w ciągu roku Polska spadła o 11 miejsc w rankingu konkurencyjności **World Competitiveness Yearbook** tj. z 41 miejsca w 2024 r. na 52 miejsce w roku 2025 r., gdyż problemy wymiaru sprawiedliwości w konkretnym kraju w sposób oczywisty rzutują na decyzje potencjalnych inwestorów.

<https://www.youtube.com/live/7Yw2s7yfN-o?si=qdJ-KvqgHScp-0fs>